26/04/2019

Μνήμες: Μεγάλη Παρασκευή στον Πόντο

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Για όλη τη Χριστιανοσύνη η Μεγάλη Παρασκευή είναι μέρα απόλυτου πένθους, απόλυτης αργίας, η μέρα που γίνεται η κορύφωση του Θείου Δράματος, καθώς κορυφώνονται τα Πάθη του Χριστού με τη σταύρωσή Του.

Τα κορίτσια στον Πόντο από νωρίς πήγαιναν στην εκκλησία για να στολίσουν με άνθη τον επιτάφιο, ενώ η μέρα αυτή ήταν απόλυτη νηστεία αφού απείχαν και από το λάδι.

Σε πολλά μέρη του Πόντου οι νοικοκυρές έφερναν τα αυγά, μαζί με δείγματα των προϊόντων που παρήγαν τα χωράφια της οικογένειας, και τα τοποθετούσαν είτε στο ιερό είτε σε μια γωνιά του κύριου χώρου της εκκλησίας, για να «διαβαστούν». Μάλιστα αυτά τα αυγά τα ονόμαζαν «ευχασμένα ωβά» και ένα πάντα πήγαινε στο εικονοστάσι και ήταν το αυγό της εικόνας. Το σιτάρι που πήγαιναν στην εκκλησία για να διαβαστεί, το ανακάτευαν μέσα στο σπόρο το φθινόπωρο να ευλογηθεί κι αυτός.

Επίσης πήγαιναν στην εκκλησία αλάτι και αλεύρι για να διαβαστεί στις ακολουθίες της Μεγάλης Πέμπτης και της Μεγάλης Παρασκευής. Λίγο από το «ευλογημένο» περιεχόμενο του σακουλιού δινόταν στα ζώα, ενώ το υπόλοιπο χρησίμευε κυρίως για το ομματίαγμαν, το ξεμάτιασμα. Οι γητεύτρες έπαιρναν στη χούφτα τους αλάτι και την περνούσαν πάνω από το κεφάλι του ματιαγμένου τρεις φορές ψιθυρίζοντας ευχές. Στη συνέχεια άνοιγαν την παλάμη και ανάδευαν το αλάτι με κλειδί (για να ξεκλειδωθεί το δαιμόνιο), και με μαυρόλαβο μαχαίρι (ως απειλή, για να εγκαταλείψει το δαιμόνιο τον πάσχοντα). Χρησίμευε επίσης και ως γιατρικό για τη φοβία, το άγχος ή την ψύχωση.

Από το pontonews με πληροφορίες από την Εγκυκλοπαίδεια ποντιακού ελληνισμού, εκδ. Μαλλιάρης-Παιδεία, Θεσσαλονίκη.